

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1To/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716010730
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Pirkovská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8716010730.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom 07.12.2017 v trestnej veci proti obžalovanému ml. C. Y. pre zločin znásilnenia podľa § 20 k § 199 ods. 1 Tr. zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T 86/2016 zo dňa 24.11.2016 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste u obž. ml. C. Y..

Na základe § X22 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému ml. C. Y. , nar. XX.XX.XXXX v Kežmarku,
okres Kežmarok, trvalé bydlisko
Y.,

u k l a d á

Podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/, l/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, 3 , § 41 ods. 1 Tr. zák., § 117 ods. 1 Tr. zák. ú h r n n ý trest odňatia slobody vo výmere 2, 5 (dva a pol) roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 119 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu podmienene odkladá a určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov a zároveň mu u k l a d á probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. mu u k l a d á obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 4 písm. g/ Tr. zák. mu u k l a d á povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaných ml. K. T. a ml. C. Y. za vinných zo zločinu znásilnenia podľa § 20 k § 199 ods. 1 Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona a ml. C. Y. vinným aj pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 01.11.2015 v čase cca od 03.30 h. do 04.50 h. v Poprade na ulici 29. augusta, pri garážach nachádzajúcich sa za reštauračným zariadením Rock Fabrick, okres Poprad, využili bezbrannosť poškodenej D. J., ktorá bola intoxikovaná alkoholom, ktorú vysadili na betónový múrik a vyzliekli jej silonky a nohavičky a vzápätí na to ml. K. T. na menovanej vykonal súlož a potom, ako ejakuloval na brucho poškodenej, pristúpil k nej ml. C. Y., aby tiež vykonal súlož na poškodenej, čo sa mu nepodarilo z dôvodu, že sa mu nestoporil pohlavný úd, preto poškodenej vložil do pošvy ukazovák a prostredník svojej pravej ruky a takto ju dráždil po dobu asi 5 minút, po čom poškodenú nechali sedieť na uvedenom betónovom múriku, z ktorého poškodená spadla na zem a utrpela otras mozgu, pomliaždenie a odreninu kože v oblasti driekovej chrbtice, tržno-zmliaždenú ranu čela, pomliaždenie a odreniny oboch kolien s dobou liečenia a práceneschopnosti 14 dní.

Za to obž. ml. K. T. podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j, l/, § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 117 ods. 1 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch rokov), a podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 119 ods. 1/ Tr. zák. mu výkon trestu podmienene odložil a určil mu skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. mu uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 1, ods. 4 písm. g/ Tr. zák. mu súd uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu

Obž. ml. C. Y. uložil podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j, l/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, 3, § 41 ods. 1 Tr. zák., § 117 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov, a podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 119 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu podmienene odložil a určil mu skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. mu uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 1, ods. 4 písm. g/ Tr. zák. mu súd uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, zahlásil okresný prokurátor odvolanie, ktoré obmedzil len na výrok o druhu a výmere trestu uloženého obž. ml. C. Y.. V písomných dôvodoch podrobne sumarizoval výrok napadnutého rozsudku a obsah jeho odôvodnenia a z nich plynúce závery prvostupňového súdu, ktoré ho viedli k uloženiu trestu obž. ml. C. Y., s ktorými sa nestotožnil. Namietal primeranosť uloženého trestu, a to najmä z dôvodu, že obžalovaný sa dopustil dvoch závažných trestných činov - zločinov a na túto okolnosť mal súd pri ukladaní úhrnného trestu prihliadnuť. Je neprimerané, aby obžalovanému ml. C. Y. bol uložený taký istý trest ako jeho spoluobvinenému ml. K. T., ktorý spáchal jeden zločin. Je síce pravda, že doposiaľ nebol súdne trestaný ani priestupkovo riešený, avšak pre bezdôvodné vymeškávanie vyučovania - neospravedlnené hodiny v škole mu bola znížená známka zo správania na 3. stupeň. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste obž. ml. C. Y. a uložil mu trest nepodmienečný s výkonom v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia vzhľadom k tomu, že dňa 31.12.2016 dovŕšil vek 19 rokov.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, v zmysle ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Keďže odvolanie v danom prípade smerovalo len proti výroku o treste uloženého obž. ml. C. Y. a krajský súd v posudzovanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, zameral svoju prieskumnú právomoc len na napadnutý výrok rozsudku.

Len pre úplnosť je potrebné uviesť, tak ako to napokon vyplýva aj z dôvodov napadnutého rozsudku i podaného odvolania, že vo vzťahu k výroku o vine v konaní pred súdom prvého stupňa, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, nebolo dokazovanie ani vykonávané, keďže obžalovaný ml. C. Y. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 25.10.2016, potom, čo bol poučený v zmysle ustanovenia § 257 Tr. poriadku, urobil vyhlásenie o vine a potom, čo kladne zodpovedal na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. poriadku, okresný súd podľa § 257 ods. 6 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného a rozhodol, že dokazovanie vo vzťahu k výroku o vine vykonávať nebude. Vykonané boli teda len dôkazy vo vzťahu k výroku o treste.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery podrobne hodnotil okolnosti, za ktorých k spáchaniu skutku oboma obžalovanými došlo, včítane spôsobu, akým sa ho dopustili a formy zavinenia (priameho úmyslu), a to všetko z pohľadu miery závažnosti konania oboch obžalovaných spolu, ako aj individuálne.

Na podklade tohto hodnotenia potom okresný súd konštatoval, že pri určovaní trestu a jeho výmery zohľadnil vek oboch obžalovaných, poľahčujúce okolnosti spočívajúce v priznaní, oľutovaní a vedení riadneho života pred spáchaním skutku, u obžalovaného ml. Y. aj prirážajúcu okolnosť, že spáchal viac trestných činov. Súčasne na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'ov, ale aj zabránenie im v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a pre morálne odsúdenie ich konania, v súlade s ustanovením § 34 ods. 2 Trestného zákona, § 117 ods. 1, 2 a § 119 ods. 1 Trestného zákona uzavrel, že účel trestu u oboch obžalovaných bude splnený trestom odňatia slobody s podmieneným odkladom ich výkonu na skúšobnú dobu na hornej hranici. U obžalovaného ml. Y. uložil úhrnný trest, keďže spáchal v jednočinnom súbehu dva trestné činy. Na posilnenie výchovného účelu uloženého trestu mu súd uložil aj probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe a obmedzenia i povinností, ktoré považuje za účinné prostriedky ďalšieho pozitívneho formovania osobnosti oboch obžalovaných.

Z uvedenými závermi okresného súdu sa krajský súd stotožnil len čiastočne.

Prezentované úvahy okresného súdu v podstate vytvorili podklad pre hodnotenie uloženého trestu obž. ml. C. Y. z hľadiska splnenia jeho účelu, no tieto závery bolo ešte potrebné krajským súdom bližšie rozvinúť a doplniť z pohľadu hodnotenia základných zásad a kritérií rozhodných pri ukladaní druhu a výmery trestu mladistvým páchatel'om podľa § 34 Tr. zák. v spojení ust. § 97 ods. 1, 3 Tr. zák., keďže obžalovaný C. Y. sa prejednávaného činu dopustil podľa § 94 ods. 1 Tr. zákona vo veku osoby mladistvej.

Z už opísaného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu je totižto zrejmé, že pri ukladaní trestu bral do úvahy len kritéria posudzované pre naplnenie účelu trestu a okolnosti, na ktoré sa prihliada pri určovaní druhu a výmery trestu podľa § 34 ods. 1, 4 Tr. zákona, keď uložený trest hodnotil z hľadiska - zabezpečenia ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'ov, a taktiež, že uložený trest mal slúžiť aj na zabránenie v páchaní ďalšej trestnej činnosti ich páchatel'om, ale aj pre morálne odsúdenie ich konania.

Pri ukladaní trestu osobám mladistvým tak, ako tomu je aj v prípade obž. ml. C. Y., je však potrebné prihliadnuť aj na zásady upravené v § 97 ods. 1,3 Tr. zákona na účel, ktorý je potrebné dosiahnuť u mladistvého pri ukladaní trestu a teda, že je potrebné ho predovšetkým vychovať na riadneho občana, trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávných činov a primerane chrániť aj spoločnosť. Uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia. Súčasne je potrebné prihliadať aj na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom.

Z pohľadu uvedeného najsamprv aj krajský súd hodnotil rovnako ako okresný súd ustálené poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j/, l/ Tr. zákona, pretože obž. ml. C. Y. sa k spáchaniu skutku priznal, jeho spáchanie oľutoval a pred spáchaním skutku viedol riadny život tak, ako to vyplýva z evidencií preukazujúcich jeho trestnoprávnu a priestupkovú minulosť. Správne bolo okresným súdom tiež posúdené spáchanie dvoch trestných činov obžalovaným ako prirážajúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona.

Pri posudzovaní osoby obžalovaného krajský súd zistil zo správy ÚPSaR v Kežmarku, sociálnej kurately, že obžalovaný síce pochádza z neúplnej rodiny, no žije v usporiadanej spoločnej domácnosti s otcom a mladším súrodencom bratom P., v rodine sa alkoholické nápoje vo zvýšenej miere nepoživajú. Má vytvorený priestor pre svoje súkromie a pre prípravu na vyučovanie, pričom rodinné prostredie ponúka dostatok psycho-sociálnych podnetov pre zdravý rozvoj osobnosti a rodičovská autorita je postačujúca, aj vzťah s mladším súrodencom je na dobrej úrovni. V mieste trvalého bydliska ma dobrú povest', správanie na verejnosti slušné a vzťahy so susedmi sú v poriadku. Zúčastnil sa spolu s otcom výchovného pohovoru, kde prejavil úprimnú ľútosť nad spáchaním uvedeného skutku, v jeho prípade pravdepodobne išlo o mladícku nerozvážnosť. Otec uviedol, že so synom nemá žiadne výchovné problémy. Vo svojom voľnom čase sa venuje športu - futbal, florbal. V evidencii sociálnej kurately spisová dokumentácia mladistvého doposiaľ nebola vedená je to prvé proti spoločenské konanie. V súčasnosti vedie riadny život, od spáchania skutku sa nedopustil žiadnej protispoločenskej činnosti.

Ďalej zo správy Strednej Odbornej školy Horný Smokovec č. 26 je zrejmé, že obžalovaný mal mať v období od 1.2.2016 do 31.1.2017 prerušené štúdium - mal ukončený prvý polrok v III. ročníku v šk. r. 2015/2016. Špecifické poruchy učenia nemal, nedostatočné výsledky z teoretického vyučovania boli následkom nesystematickej prípravy na vyučovanie a nedostatočnej koncentrácie na vyučovaní. Na praxi sa javil ako tichý a nekonfliktný typ, nemal žiadne rozpory so zamestnancami a žiakmi, ani majsterkou odborného výcviku, ale je uzavretej povahy. Aj v škole na vyučovaní sa javil ako nekonfliktný typ, kde nevyrušoval, no napriek tomu nedokázal koncentrovane vnímať obsah učiva a chýbala mu sústredenosť, preto bol vyzvaný k zvýšenej študijnej aktivite. V tom čase sa matka aj otec zaujímali o jeho dochádzku do školy, ako aj študijné výsledky, napriek tomu nedosahoval dobré študijné výsledky. Za neospravedlnené vymeškanie vyučovacích hodín v školnom roku 2014/2015, 2015/2016 mu bola znížená aj známka zo správania na tretí stupeň, dokonca aj s podmieneným vylúčením, s tým, že I. polrok 2015/2016 neprospeš z dvoch predmetov.

Z uvedených správ a hodnotení osoby obž. ml. C. Y. je možné uzavrieť, že nejde dlhodobu problémového jedinca, ľahostajného k iným, agresívneho a nepriateľského voči okoliu, ale naopak osobu s pozitívnou prognózou v prípade možného zapojenia sa do sociálneho programu, či výcviku so želaným výsledkom, aby sa mohol opäť riadne začleniť do rodinného a sociálneho prostredia, čo sa predovšetkým sleduje a je účelom, pri ukladaní trestu mladistvým páchatelom. Prostredie, v ktorom vyrastal a aj ďalej môže žiť, je hodnotené ako prostredie s dostatkem psycho-sociálnych podnetov pre zdravý rozvoj jeho osobnosti, kde aj rodičovská autorita je postačujúca. Podľa posledného vyjadrenia do školy sa vrátil, doštudoval a v súčasnosti je riadne zamestnaný.

Tieto zistenia potom vedú aj krajský súd k záveru, v reakcii aj na odvolacie námietky okresného prokurátora, že v danom prípade je vecne správnym rozhodnutím okresného súdu pôsobiť na obžalovaného trestom odňatia slobody nespojeným s jeho výkonom.

Krajský súd totižto v danom prípade, aj vzhľadom na to, že obžalovaný je trestnoprávne a priestupkovo bezúhonný, nezistil potrebu ukladanía nepodmienečného trestu odňatia slobody, lebo podľa § 117 ods. 2 Tr. zak. je potrebné prihliadať nielen na okolnosti prípadu, ale aj na osobu mladistvého, a či v minulosti nebolo naňho pôsobené opatreniami, ktoré by nevedli k jeho náprave. Už vyhodnotené okolnosti, za ktorých došlo k páchaniu prejednávaného činu, skutočne zvyšujú závažnosť konania obžalovaného, o to viac, že sa dopustil až dvoch zločinov, no nebol to on, kto bol iniciátorom pohlavne zneužit' poškodenú a skutočne bez jeho spontánneho priznania akým spôsobom sa vlastne dopustil prejedávaných zločinov, by orgány činné v trestnom konaní a súd mali svoju úlohu preukázať mu vinu za spáchaný skutok podstatne sťaženu. A práve týmto priznaním obžalovaný už od začiatku preukázal aj úprimnú snahu po svojej náprave.

Napokon z hľadiska účelu trestného konania vyjadreného v § 1 Tr. poriadku sa javí ako nespravodlivé potrestať obž. ml. C. Y. nepodmienečným trestom odňatia slobody, kde súčasne u druhého obžalovaného tiež ml. K. T., aj keď on bol iniciátorom vykonať sulož s poškodenou, a len on skutočne s ňou aj túto vykonal, za v podstate rovnakých sociálnych a rodinných pomerov uňho zistených, mu súd ukladal trest vo výmere 2 (dvoch) rokov spojený s podmieneným odkladom, čo prokurátor nenamietal.

Krajský súd potom zohľadniac už konštatovanú skutočnosť, že obž. ml. C. Y. sa dopustil dvoch zločinov, napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil vo výroku o treste, kde rešpektujúc zákonom stanovený

minimálny a maximálny rozsah trestných sadziieb u mladistvých podľa § 117 ods. 1 Tr. zákona (dva až sedem rokov), potom zvýšil výmeru pôvodne uloženého úhrnného trestu odňatia slobody z 2 rokov na 2 a 1 roka pri zachovaní maximálne možnej dĺžky určenej skúšobnej doby na 3 roky. Uložený trest podľa krajského súdu sa javí byť postačujúcim pre záver, že ním budú vytvorené podmienky vychovať obžalovaného na riadneho občana, a zároveň tým pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť.

Pre posilnenie prezentovaného účelu trestu, krajský súd si osvojil aj uložené obmedzenia a povinnosti podľa § 51 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. g/ Tr. zák, ktoré už ukladal okresný súd, a ktoré pojal bez zmeny aj do výrokovej časti tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.